

Turinys

	Pratarmė	9
1 skyrius.	Į Afganistaną... skraidančiu sandėliu	13
2 skyrius.	Jauni ruoniai ir seni aligatoriai	40
3 skyrius.	Kovotojų mokykla	69
4 skyrius.	Sveiki atvykę į pragarą, džentelmenai!	97
5 skyrius.	Kaip sutriuškintos kariuomenės likučiai	123
6 skyrius.	„Viso, vyrai, užkurkit jiems pirtį...“	142
7 skyrius.	Ugnies lavina	171
8 skyrius.	Paskutinė kova už Merfio keterą	197
9 skyrius.	Susprogdintas, pašautas, paskelbtas žuvusiu	222
10 skyrius.	Talibų užspeistas į kampą amerikietis	248
11 skyrius.	Gerokai perdėti pranešimai apie mano mirtį	272
12 skyrius.	Du-du-aštuoni! Du-du-aštuoni!	295
Epilogas.	Vieniša žvaigždė	323
	Patriko Robinsono baigiamasis žodis	326
	Padėka	328
	Apie autorius	330

šonus. Niekas nesikovė taip narsiai, kaip trys mano draugai tuose kalnuose. Beveik visiškai priešų apsupti, mes vis dar tikėjomės galiausiai juos įveikti. Vis dar turėjome daug amunicijos.

Bet tada Denį vėl pašovė. Kulka pervėrė jam kaklą, jis nugriuvo visai šalia manęs. Išmetė šautuvą ir susmuko ant žemės. Prišokęs sugriebiau jį ir nutempiau arčiau uolos, bet jis pro sukąstus dantis sugebėjo man pasakyti, kad jam viskas gerai, nors buvo pašautas jau keturis kartus.

Dabar Denis nebegalėjo kalbėti, tačiau nepasidavė. Jis atsirėmė į tą uolą, ja prisidengdamas, ir toliau šaudė talibus, ranka parodydamas, kada jam gali prireikti naujos šovinių dėtuovės, nors smarkiai kraujavo ir jo gyvybė pamažu geso. Akimirka stebėjau jį, niekaip negalėdamas padėti, tik mėginau sutramdyti ašaras: buvau liudininkas tokios neįtikėtinai narsos, kokios dar niekada neturėjau garbės pamatyti. Koks karys! Koks draugas!

Merfis man sušuko:

– Vienintelis kelias – žemyn, vaike, – lyg aš to nežinočiau.

– Supratau, pone, – atsakiau.

Žinojau, kad jis turi galvoje kaimą, ir buvo teisuus. Tai buvo vienintelis mūsų šansas. Jei sugebėtume užimti vieną namą ir įsitvirtinti jame, būtų sunku mus iš ten iškrapštyti. Keturi SEAL kovotojai, šaudantys iš rimtos priedangos, paprastai savo darbą padaro. Dabar turėjome nuvilioti talibus žemyn, į kaimą. Bet jeigu per artimiausias kelias minutes reikalai nė kiek nepagerės, mes galime ir patys iki jo nebensigauti.

8 skyrius

PASKUTINĖ KOVA UŽ MERFIO KETERĄ

Žemė drebėjo. Susvyravo net keli aplinkiniai medžiai. Triukšmas buvo stipresnis nei anksčiau šiame mūšyje... Tai buvo paskutinės desperatiškos talibų pastangos mus pribaugti. Mes griuvome ant žemės... stengdamiesi išvengti mirtinai pavojingų aplink skraidančių skeveldrų, medžių ir uolų nuolaužų.

Leitenantas Mikis Merfis jau trečią kartą šiame mūšyje ant to paties kalno išrėkė tą patį įsakymą:

– Atsitraukiam! Aksai, Markusai, jūs pirmi!

Ir šį kartą jis galėjo turėti galvoje tik vieną – „ritamės žemyn!“ Mes jau ėmėme prie to priprasti. Mudu su Aksu nulėkėme prie skardžio krašto, o Merfis su Deniu, pasislėpę už uolų ir traukdami priešo dėmesį, pridengė mūsų atsitraukimą. Nebuvau tikras, ar Denį dėl visų jo sužalojimų iš viso galima judinti.

Prie pat uolos krašto gulėjo tuščiaviduris rąstas, atrodantis taip, lyg jo kiaurymė būtų išploję lietūs. Aksas, kuris apsisprendavo kur kas greičiau nei daugelis mano sutiktų žmonių, nieko nelaukdamas į ją įlindo ir taip užsitikrino apsaugą nerdamas žemyn, į nežinią nuo to Dievo užmiršto skardžio.

Liekno sudėjimo Aksas, paskubomis įslydęs į tą ertmę ir prisidengęs rąstu, praskriejo oru ir nukrito lyg ietis. Aš nusileidau ant žemės it koks Teksaso ilgaragis, sunkiai sustodamas, įstrigdamas po tuo rąstu.

Negalėjau pajudėti nei pirmyn, nei atgal. Kad mane kur! Čia kokia kankynė, ar ką?

Be to, mane tuoj pastebėjo talibai. Nes aš vienintelis šviečiau iš tolo, tad netrukus išgirdau pro šalį švilpiant kulku krušą. Viena jų įstrigo medyje, visai šalia, į dešinę nuo manęs. Visos kitos susmigo į žemę aplinkui, sukeldamos debesis dulkių. Mėginau pakelti tą rąstą. Kėliau iš visų jėgų, bet nesugebėjau nė pajudinti. Buvau prispaustas.

Atsigrėžiau atgal galvodamas, kad galbūt Mikis mane pamatė ir mėgins išvaduoti, bet staiga kalno fone pamačiau tirštų baltų dūmų juostą nuo atlekiančios granatsvaizdžio paleistos granatos. Granata atsitrenkė į medžio kamieną visai greta manęs ir sudrebindama viską aplink sprogę, man tuo metu desperatiškai stengiantis kaip nors jos išvengti. Tiksliai nepamenu, kas nutiko toliau, tik žinau, kad nuo šio sprogo prakeiktas kamienas perskilo pusiau, o aš išlėkiau į orą, nukriodamas nuo uolos.

Spėju, nukritau kokius keturis, o gal daugiau metrų žemyn, ten, kur Aksas jau stengėsi užimti atsišaudymui tinkamą padėtį, o aš nusileidau visai greta. Turint galvoje, jog ką tik buvau išsviestas į orą lyg patrankos sviedinys, man labai pasisekė, nes dar laikiausi ant kojų. O greta, ant žemės, vėl radau savo šautuvą, tarsi paties Dievo ranka man paduotą.

Lenkdamasis jo paimti vėl klausiausi, bene išgirsiu Jo balsą. Bet šį kartą nesigirdėjo nieko, tik akimirka tylos mano galvoje, aplink siautėjant visiškam chaosui, vykstant negailestingai kovai dėl viešpatavimo Jo šventojo pranašo Mahometo vardu.

Nesu tikras, ar Dievas arba Mahometas būtų tam pritaręs. Nelabai išmanau apie Mahometą, bet, prisiekiu visais šventaisiais, mano Dievas dar nenorėjo, kad mirčiau. Jeigu Jis būtų abejingas mano sunkiai padėčiai, argi būtų išsaugojęs man ginklą? Taip ir nesupratau, kaip iki šiol sugebėjau nepamesti savo šautuvo.

Kovojau su juo trijuose skirtinguose mūšiuose, trijose skirtingose vietose, du kartus buvau jį pametęs, galingas granatos sprogoimas buvo nubloškęs jį nuo uolos, jis kokius 270 metrų krito nuo kalno, bet įvykus kažkokiam stebuklui dabar gulėjo per ištiestą ranką nuo manęs. Laimingas atsitiktinumas? Tikėkite, kuo norite. Aš nesvyruodamas liksiu prie savo tikėjimo.

Kad ir kaip ten buvo, pakėlęs jį grįžau prie uolos, kur Aksas mėgino atremti prieš ugnį. Buvo visai neblogai įsitaisęs ir intensyviai atsišaudė iš kairiojo flango, kuri gynė jau labai ilgai. Nors iš tiesų nuo susirėmimo pradžios tebuvo praėję apie keturiasdešimt minučių, atrodė lyg dešimt metų, ir mes abu vis dar varėme nesustodami.

Tą patį galima pasakyti ir apie Mikį su Deniu, kuriems kažkaip pavyko nusileisti kiek žemiau, prie upokšnio, o čia talibai puolė nebe taip smarkiai. Bent jau kol kas. Mes visi atrodėme siaubingai, ypač Denis, kruvinas nuo galvos iki kojų. Aksui viskas buvo daugmaž gerai, išskyrus sumušimus, Mikis – permirkęs krauju dėl žaizdos pilve; žinoma, jo žaizda nebuvo tokia rimta kaip Denio, bet tikrai neatrodė gerai.

Kai granatos sprogoimas nubloškė mane nuo uolos, ko gero, galėjau žūti, bet krisdamas pusiau be sąmonės patyriau tik vieną naują sužalojimą – lūžo nosis. Tiesą sakant, ją skaudėjo baisiai, kaip ir nugarą, be to, iš nubrozdintų vietų tekėjo kraujas. Tačiau, laimė, nebuvau pašautas, kaip kiti du komandos draugai.

Ramiai užgulęs ant uolos, Aksas šaudė į viršų, atremdamas kalniečių puolimą, – tikras kovojančio elitinio kario pavyzdys. Jokios panikos, tvirtas, kaip ir jį dengianti uola, jis pliekė taikliai, taupydamas šovinius, kiekvieną kartą pataikydamas. Greta panašioje padėtyje buvau ir aš; mes abu kaip reikiant retinome prieš gretas. Staiga kiek aukščiau virš mūsų iš kažkur iššoko vienas vaikas, ir aš jį nukoviau iš maždaug 30 metrų.

Bet ir vėl buvome apsupti. Mus puolė apie 80 talibų maniakų, o tai tikrai daug. Nežinau, kokie buvo jų nuostoliai, bet mudu su Mikiu apytiksliai suskaičiavome, kad Šarmakas į šį mūšį metė mažiausiai 140 vyrų. Ir dauguma jų vis dar buvo čia, o mes nežinojome, kaip ilgai pavyks išsilaikyti Deniui.

Mikis šiaip ne taip prasibrovė iki manęs ir palaikydamas seną savo *merfiško* humoro tradiciją tarė:

– Žmogau, tai taip užknisa...

– Jeigu nepasisaugosime, tikrai visi čia mirsim, – pasakiau atsiskęs į jį.

– Žinau, – atsakė.

Įnirtingas mūšis tęsėsi. Į gausų, bet chaotišką itin ryžtingai nusiteikusio prieš apšaudymą mes atsakėme kur kas tiksliau, geriau viską apgalvodami, susikaupe, pasitelkdami įgytas karybos žinias.

Šimtai kulų vis dar rikošetu atsimušdavo į aplinkines uolas. Talibai dar kartą griebėsi granatų, negailestingai sprogdindami viską aplinkui. Įsispraudę tarp uolų toliau atsišaudėme, tik Deniui darėsi vis blogiau, baiminausi, kad jis iš viso neprarastų sąmonės.

Kaip tik tada jį dar sykį pašovė. Tiesiai į sprandą. Su siaubu stebėjau, kaip Denis krinta. Gražuolis Petsės vyras. Mano draugas, kurį pažinojau ketverius metus. Mums traukiantis, jis visada likdavo paskutinis. Atsišaudydamas kiekvieną kartą mus pridengdavo, tik dabar jau nebegalėjo to padaryti.

Denis gulėjo ant žemės. Iš žaizdų penkiose vietose jam tekėjo kraujas. Buvau sukniestas SEAL komandos medikas, bet niekaip nesugebėjau jam padėti. Mečiau šautuvą, šokau per uolą, perlėkiau atvira vietoje, kad jį pasiekčiau.

– Viskas gerai. Viskas gerai. Nereikia čia tų didvyriškų nesąmonių...
– raudojau lyg kūdikis.

Denis buvo permirkęs krauju, vis dar sąmoningas, vis dar mėgino taikytis į priešą. Bet buvo parvirtęs veidu žemyn. Įspėjau, kad būtų atšargus, nes ketinu jį atversti.

– Nagi, Deni, viskas bus gerai...

Jis linktelėjo. Žinojau, kad nebegali kalbėti ir tikriausiai jau niekada neištars nė žodžio. Tačiau vieną dalyką prisimenu aiškiai: jis nepaleido iš rankų šautuvo. Už pečių pakėliau jį į pusiau sėdimą padėtį. Tada laikydamas už pažastų ėmiau traukti atgal į priedangą. Nepatikėsite, tačiau kol jį vilkau, šis geležinis vyrukas, beveik gulėdamas ant nugaros, vėl pradėjo šaudyti priešus, taikydamas į kalno viršūnę.

Taip įveikėme apie aštuonis metrus, bet atsitiko tai, ko labiausiai bijojau. Kai aš, abiem rankomis traukdamas Denį, mėginau eiti atbulas ir negalėjau apsiginti, mums iš dešinės iš už uolos staiga iššoko kažkoks talibas. Jis puolė iš viršaus, su šypsena veide žvelgdamas žemyn, tiesiai man į galvą nukreipęs *kalašnikovą*.

Nei aš, nei Denis nepamatėme jo laiku, kad galėtume atsakyti ugnimi. Paskubomis mintyse sukalbėjęs trumpą maldą, pajėgiau tik spoksooti į jį. Bet kaip tik tą akimirką Aksas įsodino dvi kulkas tiesiai šiam kalniečiui į tarpuakį, iš karto jį pribaidydamas. Nebuvo laiko nė padėkoti jam, nes vis dar bandžiau nutempti Denį į saugesnę vietą, o iš

viršaus vėl pasipylė granatos. Neatsilikdamas nuo Akso, toliau šaudė ir Denis.

Paguldžiau jį ant plokščios uolos už kelių metrų nuo Mikio. Buvo aišku, kad priešui beveik pavyko mus apsupti jau ketvirtą kartą šiandien. Tai supratome iš talibų ugnies ir retsykais paleidžiamų granatų krypties. Denis vis dar laikėsi ir kovojo; dabar petys petin su Aksu kovojo ir Mikis. Jie visi trys kaip reikiant klojo priešus.

Vis dar maniau, kad turime šansą ištrūkti, bet, kaip ir anksčiau, neturėjome kito pasirinkimo, tik leistis žemyn, kaimo ir lygesnės vietos link. Atsišaudyti iš apačios (mes tai darėme nuo pat šio mūsų pradžios), mūsų misijos karininko žodžiais tariant, buvo tikrai užknisantis reikalas.

Todėl garsiai surikau:

– Aksai, judam!

Jis vos spėjo atsakydamas man sušukti „Supratau!“, ir buvo pašautas į krūtinę. Mačiau, kaip jam iš rankų iškrito šautuvas. Jis sukniubo ir nuslydo nuo uolos, už kurios glaudėsi, parkrisdamas ant žemės. Apmiriau. To tikrai negali būti! Juk tai Metas Akselsonas, geriausias Morgano draugas, beveik mūsų šeimos narys, tarsi mūsų pačių dalis! Nesąmoningai ėmiau kartoti jo vardą, dar ir dar kartą. Pamaniau, kad Aksas miršta, mačiau tik besiplečiančią kraujo dėmę toje rusvoje žemėje, kur jis susmuko. Akimirką tikrai maniau, kad jo netenku.

Bet kaip tik tada Aksas sugriebė šautuvą ir atsikėlė. Jis pakėlė ginklą, išsitraukė naują šovinių dėtuve, įstūmė į lizdą ir pradėjo šaudyti, nors iš krūtinės plūdo kraujas. Išsaugojo atsišaudymo poziciją, užsigulęs ant uolos. Ir toliau demonstravo puikų karinio jūrų laivyno specialiųjų pajėgų karybos išmanymą, toliau liko toks pat nenugalimai tvirtas, savo spindinčiomis žydromis akimis pro binoklį stebėjo vietovę.

Kad Aksas nepasidavė, man atrodė drąsiausias dalykas, kokį tik teko matyti. Išskyrus tai, kad nepasidavė ir Denis, ir Mikis, kuris vis dar įsakinėjo mums, nepaisydamas pačioje šio mūsų pradžioje jo vidurius pervėrusios kulkos.

Merfis vis dar stengėsi sugalvoti, kaip nusileisti nuo skardžio. Jis pasirinko maršrutą ir paliepė Aksui eiti kartu. Talibams mus vejantis, kulkos toliau švilpė pro šalį. Mikis ir Aksas buvo prasiveržę apie 70

metrų į priekį, aš tempiau Denį, o jis visai stengėsi man padėti – paėdavo, kiek galėjo, dengė mus atsišaudydamas.

– Gerai, Deni, – kartojau, – mums tiesiog reikia pasivyti kitus. Viskas bus gerai.

Kaip tik tada jį pašovė paskutinį kartą. Kulka pataikė kažkur į viršutinę veido dalį. Girdėjau, kaip tai įvyko, ir atsisukau jam padėti; iš tos žaizdos galvoje plūstelėjo kraujas, aptaškydamas mus abu. Pašaukiau jį vardu. Bet buvo per vėlu. Jam nebereikėjo kentėti to siaubingo skausmo. Jis jau nebegirdėjo manęs. Denis Dycas mirė man ant rankų. Nežinau, kaip greitai žmogui plyšta širdis, bet manoji tada beveik plyšo.

Tačiau šaudymas nesiliovė. Patraukiau Denio kūną iš atviros vietovės gal kokį 1,5 metro, tada atsisveikinau. Paguldžiau ir turėjau palikti, kitaip būčiau kartu žuvęs ir pats. Buvau tikras dėl vieno dalyko: vis dar tebeturėjau savo šautuvą ir buvau ne vienas. Ne vienas buvo ir Denis, uolus katalikas. Jis liko su Dievu.

Turėjau grįžti ir padėti likusiems komandos nariams. Palikti Denį buvo skaudžiausia, ką iki tol gyvenime buvo tekę patirti.

Iki šiol tai sapnuoju. Kraują stingdantį košmarą, kuriame Denis man kažką sako, visur pilna kraujo, o aš turiu jį palikti, bet nežinau kodėl. Kiekvieną kartą prabundu verkdamas ir žinau, kad šis košmaras persekios mane visą likusį gyvenimą.

Tada staiga išgirdau, kad Merfis kažką man šaukia. Sugriebiau šautuvą, pasilenkiau, paslydau ir nukritau nuo uolos, pakilęs atbėgau pas Mikį su Aksu, kurie tuo metu be perstojo apšaudė už uolos įsitvirtinusių talibus, esančius gal už kokių 36 metrų, taip pridengdami mane.

Pribėgau prie krašto ir aklai šokau, pataikydamas į kažkokį medį, nuo jo atšokau, nuslydau nuo šlaito, kuris nebuvo labai status, ir nusileidau ant galvos tiesiai į sukništą upokšnį. Kaip bet kuris kitas geras naras, baisiausiai susinervinau, kad sušlapo batai. Nuoširdžiai nekenčiu, kai taip nutinka.

Galiausiai pasivijau juos. Aksui baigėsi šoviniai, tad daviau naują dėtuve. Mikis paklausė, kur Denis, tad turėjau pasakyti, kad jis žuvo. Ši žinia jį sukretė, visiškai pribloškė, kaip ir Aksą. Nors Mikis garsiai to nepasakė, žinau, kad norėjo grįžti paimti Denio kūną. Bet abu suprato, kad tam nėra nei laiko, nei prasmės. Nebūtume turėję kur padėti

nukauto draugo kūno, o nešdamiesi jį kartu nebūtume galėję deramai atsišaudyti.

Taigi, Denis žuvo. Keista, bet aš pirmas sugebėjau susiimti. Netikėtai pasakiau:

– Pasakysiu štai ką: turime nusileisti nuo to sušikto kalno, kitaip visi mirsime.

Lyg padėdami galutinai apsispręsti, talibai vėl pradėjo mus supti, apgulė iš visų pusių. Tai supratome, nes kulkos dabar skriejo į mus ir iš apačios. Kalniečiai toliau plūdo būriais. Pamėginau juos suskaičiuoti, kaip ir kiek anksčiau, maždaug prieš valandą.

Dabar, manau, jų buvo apie 50, gal 60 vyrų, kulkos ir toliau lėkė be perstojo. Aplinkui, visai greta mūsų, vėl sproginėjo granatos, keldamos debesis dūmų ir dulkių su uolų nuolaužomis. Talibai ir toliau mus apšaudė taip pat intensyviai, kaip ir kautynių pradžioje.

Įsispraudę tarp uolų dabar mes, visi trys, galėjome pažvelgti žemyn. Tolumoje, už maždaug 2,5 kilometro, buvo matyti kaimas, kuris ir toliau liko mūsų tikslas.

Dar kartą pasakiau Mikiui:

– Jei tik pavyktų prasibrauti ten ir užimti kokią priedangą, išguldytume juos visus ant lygios žemės...

Supratau, kad nesame puikios formos. Bet juk vis tiek specialiųjų pajėgų kariai. To niekas iš mūsų niekada neatims. Vis dar tikėjome savo jėgomis. Mes niekada nepasiduosime. Jeigu prireiks, kausimės iki mirties, eisime su peiliais prieš jų šautuvus.

– Velniop, nepasiduosim! – pasakė Mikis.

Jam nebereikėjo toliau nieko aiškinti nei Aksui, nei man. Pasidavę užtrauktume nešlovę savo bendruomenei, tai būtų tas pats, lyg pasiskambinti varpu prie vadinamosios mėsmalės, padėti savo šalimą prie viena linija išrikiuotų kitų vyrų, neišlaikiusių pratybų įtampos, šalmų. Joks tokį kelią iki pat šios niekieno žemės Afganistano kalnuose nuėjęs karys nieku gyvu nesugalvotų pasiduoti.

Atsimenate JAV karinio jūrų laivyno specialiųjų pajėgų kovotojų filosofiją? „Niekada nepasiduosiu... Tėvynė tikisi, kad būsiu fiziškai ir psichologiškai stipresnis už savo priešus. Kiekvieną kartą parkritęs, vėl pakilsiu. Sutelksiu paskutines jėgas, kad apsaugočiau savo komandos draugus... Niekada nesiliausiu kovojęs.“

Metų metus daug drąsių vyrų sėmėsi stiprybės iš šių žodžių. Jie buvo tarsi įrėžti kiekvieno SEAL kario sieloje. Ir, žinoma, užvaldė mūsų mintis.

Perrėkdamas mūsų triukšmą, Mikis staiga pasakė:

– Atmink, brole, mes niekada nepasiduodame.

Aš tik linktelėjau.

– Lygi žemė vos už kokio kilometro. Jei tik pavyktų ten nusigauti, mums atsirastų šansas...

Bėda ta, kad patekti ten buvo neįmanoma. Bent jau kol kas. Nes vėl buvome apsupti. Vėl susidūrėme su ta pačia dilema: pabėgti galėjome tik leisdami žemyn, o apsiginti – tik kildami į viršų. Vėl suprato, kad turime trauktis, kuo toliau nuo rikošetu atsimušančių kulku. Apeidami kairįjį flangą.

Mėginome kovoti savaip. Tačiau nors vis dar laikėmės ant kojų, buvome beveik mirtinai sumušti. Pamėginau prasibrauti šiek tiek aukšty, atsišaudydamas, guldydamas kiekvieną pastebėtą priešą. Bet jie mane labai greitai pastebėjo ir puolė apšaudydami rusiškais granatsvaizdžiais. Granatos skrido iš jų dešinio (o mūsų kairiojo) flango.

Žemė drebėjo. Susvyravo net keli aplinkiniai medžiai. Triukšmas buvo stipresnis nei bet kada anksčiau šiame mūšyje. Drebėjo net šio siauro tarpeklio sienos. Išsiliejo iš krantų upokšnis. Tai buvo paskutinės desperatiškos talibų pastangos mus pribaugti. Mes griuvome ant žemės, sprausdamiesi į uolų plyšius, galvas laikydami nuleistas ir stengdamiesi išvengti mirtinai pavojingų aplink skraidančių skeveldrų, medžių ir uolų nuolaužų. Kaip ir anksčiau, šis kurtinantis bombardavimas nieko nenužudė ir jie turėjo laukti, kol sukilusios dulkės išsisklaidys, kad vėl galėtų pradėti šaudyti.

Šiek tiek aukščiau pastebėjau medžių juostą. Ji nebuvo arti, bet vis dėlto arčiau nei kaimas. Mums mėginant prasibrauti iki jos, talibai greitai perprato mūsų tikslą ir sustabdė mus, dar labiau suintensyvindami savo ugnį.

Mes vis tiek mėginome, bet tiesiog nebepajėgėme. Jie nubloškė mus atgal. Buvome priversti trauktis žemyn, darydami didelę kilpą, tuo pačiu keliu, kuriuo atėjome. Bet ir šį kartą atsidūrėme visai neblogoje vietoje, užėmėme gynybinę poziciją, iš visų pusių apsaugotą uolos.

Čia ir vėl mėginome juos atremti, stengdamiesi šaudyti kuo taikliau, priversdami atsitraukti, kad galiausiai prasiskintume kelią kaimo link.

Jie telkėsi aukščiau ir mums kažką rėkė, nes kova šiame mūšyje dabar tapo labai artima. O mes rėkėme ant jų ir toliau šaudėme. Bet jų buvo tiesiog per daug, be to, jiems netikėtai pavyko užimti geresnes pozicijas. Kaip tik tada į krūtinę buvo pašautas Mikis Merfis.

Jis tuo metu kaip tikėjo prie manęs, prašydamas naujos šovinių dėtuvs. Staiga pamačiau, kaip suklypo ir Aksas, griūdama į mano pusę krestelėjo galvą, o veidas apsipylė krauju, srūvančiu iš gilios žaizdos galvoje.

– Brole, mane pašovė, – pasakė. – Tie išgamos mane pašovė. Padėk man, Markusai...

Ką galėjau jam pasakyti? Ką turėjau padaryti? Padėti negalėjau, nebent tik toliau uoliai stengtis atremti priešą. O Aksas stovėjo kaip tik mano ugnies linijoje.

Padėjau jam užlįsti už uolos. Tada atsisukau į Mikį, kuris taip pat buvo smarkiai sužeistas.

– Kaip tu, bičiuli, gali pajudėti? – paklausiau.

Tada jis išsitraukė iš kišenės savo mobilųjį, kuriuo iki šiol nedrįsome naudotis, nes būtume išdavę savo pozicijas. Leitenantas Merfis drąsiai išėjo iš priedangos. Nužingsniavo beveik į patį atviros teritorijos centrą, aplink be perstojo švilpiančioms kulkoms, atsisėdo ant nedidelio akmens ir ėmė rinkti vadavietės numerį.

Girdėjau, ką jis sako.

– Mano vyrai pateko į smarkų susišaudymą... Mes pralaimime. Vyrai žūva... Mums reikia pagalbos.

Kaip tik tą akimirką kulka pataikė jam į nugarą. Mačiau, kaip iš krūtinės plūstelėjo kraujas. Jis pargriuvo, išmetė iš rankų telefoną ir ginklą. Bet tada susiėmė, pakėlė juos abu, atsisėdo ir dar kartą prisidėjo mobilųjį prie ausies.

Girdėjau, kaip baigė pokalbį:

– Supratau. Ačiū, pone...

Tada atsistojo ir parsvirduliavo atgal į mūsų priedangą, nuo kurios gynėme savo kairįjį flangą, ir vėl pradėjo šaudyti į priešus. Paskutinį kartą paskambinęs į bazę ir paprašęs pastiprinimo, kuris vis dar galėjo

mus išgelbėti, jeigu būtų pasiūstas laiku, jis toliau šaudė į priešus ir daugelį jų nukovė.

Tik aš žinau, ką tada padarė Mikis. Jis suprato, kad iš tiesų turime vienintelę galimybę išsigelbėti – paprašyti pagalbos. Jis taip pat suprato, kad vienintelė vieta, iš kurios galima prisiskambinti mobiliuoju į bazę, yra atvira vieta, kuo toliau nuo tarpeklio sienų. Suprasdamas riziką ir pavojų, puikiai suvokdamas, kad šis telefono skambutis kainuos jam gyvybę, leitenantas Maiklas Patrikas Merfis drąsiai žengė į ugnį.

Jo tikslas buvo aiškus: paskutinį kartą narsiai pamėginti išgelbėti du savo komandos draugus. Jis paskambino į vadavietę, pranešė apytikslę mūsų vietą, nurodė priešų pajėgumus, nupasakojo, į kokią pavojingą padėtį esame patekę. Net ir mirtinai pašautas, kaip supratau, jis kalbėjo toliau.

„Supratau, pone. Ačiū“, – šie jo žodžiai neišdils man iš atminties net tada, jeigu pavyktų nugyventi šimtą metų. Ar galėčiau kada nors juos pamiršti? O jūs galėtumėte? Nežinau jokio kito SEAL komandos vado, karininko, kuris būtų taip nepasidavęs, kovojęs iki galo, rizikavęs gyvybe, kad išgelbėtų komandos draugus, taip kaip Mikis.

Abejoju, ar atrastume geresnį už jį: neprarandantį savitvardos susišaudymuose, visuomet apgalvojančią veiksmus, drąsiai įsakinėjantį, net jeigu tų įsakymų beveik neįmanoma įvykdyti. O ką jau kalbėti apie paskutinį didvyrišką jo veiksmą. Ne gestą, o veikiau neįtikėtinos drąsos pareikalavusį veiksmą. Leitenantas Mikis Merfis buvo nuostabus žmogus ir didis specialiųjų pajėgų karininkas. Jeigu jam pastatytume paminklą dydžio sulig *Empire State Building* dangoraižiu, man jis vis tiek atrodytų per mažas.

O tada ant kalno Mikis vis dar buvo gyvas, vykdė savo pareigą, laikydamas kairiąją flangą. Aš likau dešinėje; mes abu stengėmės šaudyti apgalvotai ir taikliai. Dar kartą pamėginau atrasti bent kiek aukštesnius vietą, tinkamą gintis. Tačiau, nors ir gerokai praretėjusi, talibų kariauna atkakliai stengėsi, kad man šis sumanymas nepavyktų. Kiekvieną kartą vos tik pamėgindavau palypėti bent kelis metrus, pakilti bent keliais centimetrais aukščiau, jie pargindavo mane atgal. Mikis taip pat stengėsi ir jam kažkokiu būdu pavyko užsiropšti ant uolienos klodo, aukščiau tos vietos, kur stovėjau aš. Bet tai buvo

gera vieta pulti, o ne gintis. Tada supratau, kad tai tikrai bus paskutinė Mikio užimta pozicija.

Kaip tik tuo metu pro mane prasvirduliavo Aksas, tarytum keistai apsvaigęs, beveik nė nemėgindamas laikytis uolų priedangos. Tada pamačiau jo žaizdą, tiksliau, visa dešinė jo galvos pusė buvo sužalota sprogimo.

– Aksai, Aksai! – surikau. – Ateik, bičiuli, leiskis čia, greičiau, štai čia!

Parodžiau jam vietą tarp uolų, kur jis būtų saugus. Jis pamėgino kilstelėti ranką, lyg patvirtindamas, kad išgirdo mane. Bet negalėjo. Ėjo toliau, lėtai, palinkęs į priekį, nebenuलाईdamas šautuvo. Turėjo tik pistoletą, bet supratau, kad ir jo nepakels, nenusitaikys ir neiššaus. Tačiau dabar jis buvo saugioje priedangoje, nors supratau, kad niekas neišgyventų su tokia žaizda galvoje. Žinojau, kad Aksas miršta.

Mikis vis dar šaudė, bet staiga išgirdau kraują stingdantį, kone pirmą kartą jo šūksnį:

– Padėk man, Markusai! Prašau, padėk!..

Jis buvo geriausias mano draugas, bet dabar stovėjo maždaug 30 metrų aukščiau už mane, todėl negalėjau iš karto pas jį užlipti. Vos bepaėjau, jeigu būčiau pajudėjęs bent keletą metrų iš saugios priedangos, iš karto būčiau pakirstas kokio šimto kulku.

Vis dėlto išlindau iš už uolos ir pamėginau jį pridengti, priversti tuos išgamas bent kiek atsitraukti, užtikrinti Mikiui bent minutėlę atokvėpio, kol sugalvosiu, kaip pas jį užlipti ir nenukristi žemyn.

Visą tą laiką jis šaukėsi manęs, prašydamas padėti išgyventi. O aš nieko negalėjau padaryti, nebent mirti kartu su juo. Net tada, turėdamas tik porą šovinių dėtuvių, aš vis dar tikėjau galįs prigriebti tuos šūdžius su turbanais ir kaip nors išgelbėti Mikį su Aksu. Tik norėjau, kad Mikis liautųsi šaukti, kad taip nesikankintų.

Bet jis be perstojo šaukėsi manęs. Kiekvieną kartą išgirdęs jo riksmą jaučiausi taip, lyg kas durtų man į širdį. Man iš akių nevaldomai plūdo ašaros, jau nebe pirmą kartą tądien. Dėl Mikio tikrai būčiau padaręs bet ką, atidavęs net gyvybę. Bet mano mirtis toje uolienų atodangoje vis tiek nebūtų jo išgelbėjusi. Jeigu kaip nors ir galėjau jam padėti, tai tik likdamas gyvas.